

1 Institucionální systém podpory sportu v ČR

Klíčová slova: instituce; organizace; sdružení, sportovní svazy, federace, unie; sportovní kluby; ČSTV;

S ohledem na novelu zákona o podpoře sportu je aktuální zdrojem ke studiu:

Prezentace z přednášky

Zákon o podpoře sportu

Úvod

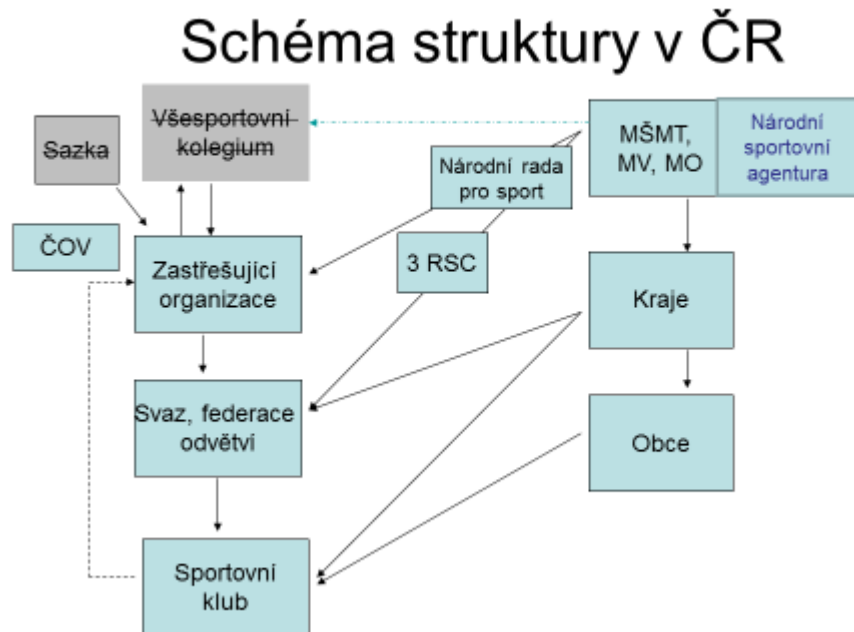
Instituce, jako dobrovolně vytvořené organizace, vznikají především ze tří důvodů:

- Proto, aby jednotlivci i organizace v těchto institucích sdružení mohli hájit své zájmy vůči ostatním subjektům (typicky státu, nebo i soukromým firmám)
- Proto, aby svojí činnosti byli vzájemně nebo veřejně prospěšní
- Proto, aby díky své cíle (počtu členů, známosti), mohli lépe propagovat svůj zájem (sport)

Právě první, výše zmíněný důvod nemusí být zcela zřejmý, nebo nemusí být chápán jako primární důvod vzniku dané instituce. Přesto je potřebné si uvědomit, že partnerem k vyjednávání pro vládu nemůže být jednotlivec nebo sportovní klub, je potřeba větší organizace zastupující větší uskupení organizací, jednotlivců. Stejná analogie má potom význam na úrovni Evropské Unie.

Institucionální strukturou je potřeba rozumět nejen dobrovolně vzniklé organizace, ale i institucionální struktury vzniklé díky uspořádání státu nebo vyššího celku jako například EU, MOV.

Obrázek 1.: Struktura institucí a finanční toky v ČR

Zdroj: autor

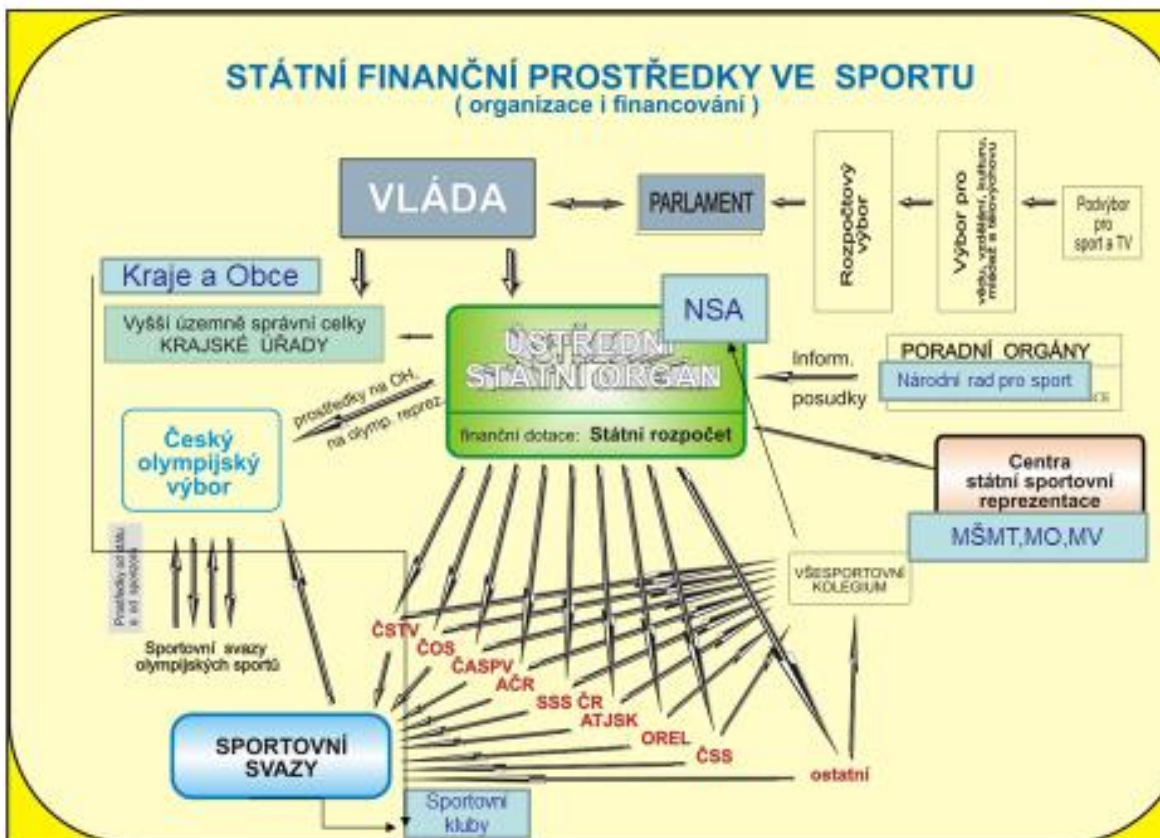
- Sazka – od roku 2011 přestali jejími akcionáři být zastřešující organizace a tedy není s ní možné nadále počítat jako s přímým zdrojem finančních prostředků
- Vsesportovním kolegium – organizace (bez právní subjektivity), která je v současnosti (rok 2012) spíše mrtvou organizací bez reálné aktivity. Myšlenka jejího vzniku byla zřejmá – spojit zastřešující organizace do jedné platformy a umožnit tak vznik prostředí k debatě i zastupování zájmu vůči státu.
- Národní rada pro sport zřízená původně MŠMT s větším podílem zástupců veřejného sektoru, posléze ukotvena v zákoně a nyní v kompetenci NSA se zástupci zájmových skupin
- Od r. 2020 začíná fungovat Národní sportovní agentura
- RSC – resortní sportovní centrum zřizované MŠMT, MO, MV

Obrázek číslo 2 zobrazuje v principu stejnou situaci, ale jde o vizi převzatou z Koncepce státní podpory sportu v ČR (2009)- Obrázek především demonstuje složitost vztahů a finančních toků mezi jednotlivými subjekty

Jak jinak by to šlo řešit...navrhněte

Obrázek 2.: Struktura institucí a finanční toky v ČR II.

Zdroj: Upraveno z Koncepce státní podpory sportu v ČR (2009) - příloha <http://www.msmt.cz/file/15052>

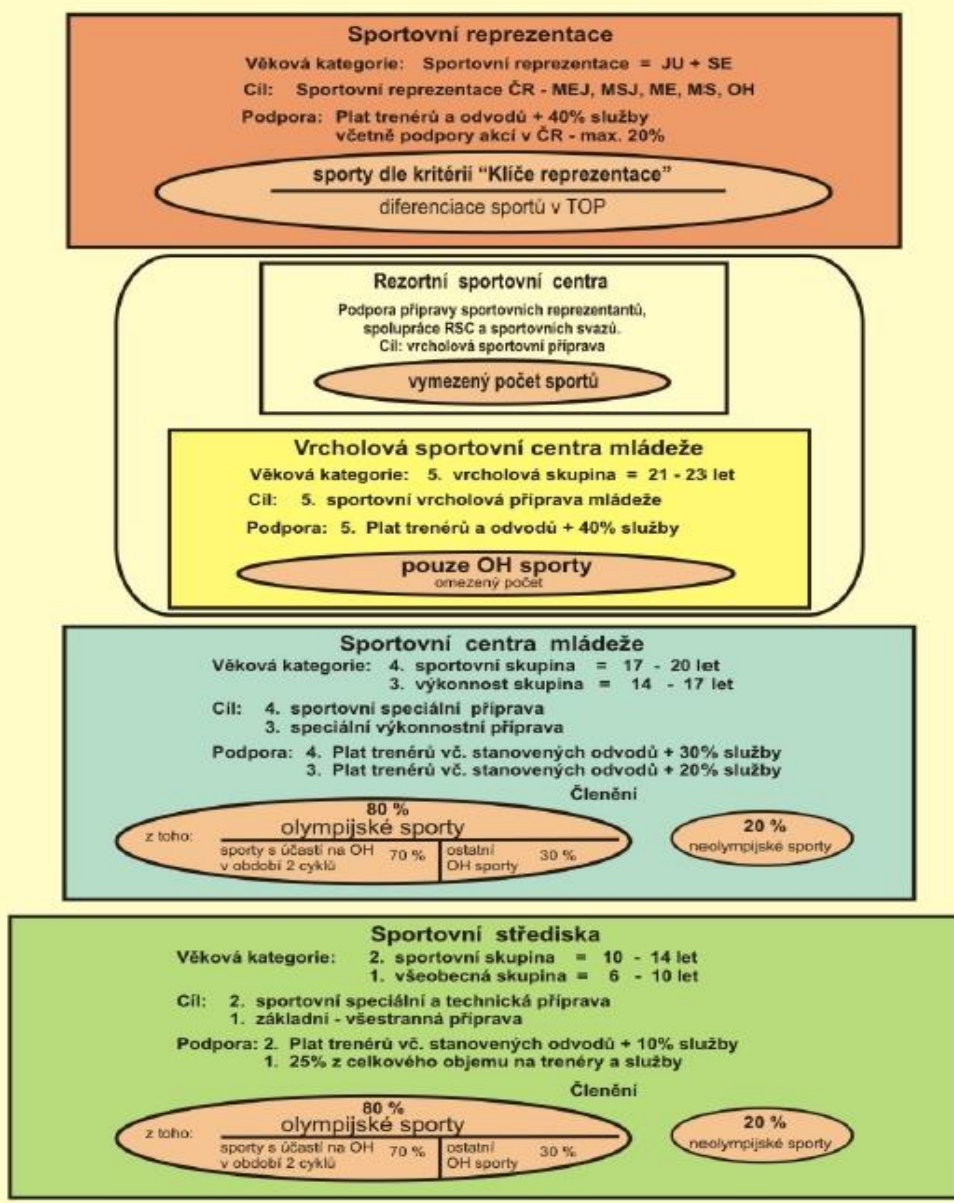
Následující schéma je opět převzaté z Koncepce státní podpory sportu v ČR 2009 poměrně jasně zobrazuje stávající strukturu vztahů i dotačních titulů v linii reprezentace a přípravy talentů.

Obrázek 3.: Státní podpora sportu

Volba cílů je normativní... Proč je to 80% a ne 70% není výsledkem matematického optima ale vyjádřením preferencí státu, resp. Těch, kteří dané cíle stanovili!

Státní podpora sportu (organizační struktura)

Sportovní reprezentace ČR a výchova sportovních talentů

Zdroj: Koncepce státní podpory sportu v ČR (2009)-příloha <http://www.msmt.cz/file/15052>

Olympijské a neolympijské sparty (3)

1. Co ze schématu plyne ve vztahu k podpoře olympijských a neolympijských sportů? Jaké závěry byste vyslovili o prioritách státu ve vztahu k olympiádě?

Dotace do sportu z MŠMT

Hlavní aktér na úrovni státního rozpočtu

- 2010-2017 poměrně stabilní dotační programy. Objem celkových zdrojů kolísal mezi 2-3mld. Změny se odehrávaly především „skrytě“ v alokačních pravidlech a podmínkách čerpání.
  - Je možné zjistit celkový objem zdrojů, obtížněji zjistitelné kolik pro každý svaz, nedohledatelné komu a na co (v rámci svazu)
- 2018 „nový“ systém 4 oblastí podpory a na ně navázaných 7 výzev
  - Situaci ovlivňuje stav od voleb z podzimu 2017 „vláda v demisi“ (akt. 02.2018)
- Změny – původní členění spíše podle „repre - nerepre“ .... Nyní spíše „průřezové“ podle příjemců

Dotační neinvestiční program **ORGANIZACE SPORTU 2018** – struktura ke dni 13. 2. 2018: (zdroj <http://www.msmt.cz/sport-1/vyhlaseni-dotacniho-neinvesticniho-programu-organizace-1>)

Program Organizace sportu pro celostátní sportovní organizace se NOVĚ skládá ze SAMOSTATNÝCH VÝZEV rozdělených podle věcného zaměření a určených okruhů žadatelů:

- Výzva 1: [Podpora školního a univerzitního sportu](#)
- Výzva 2: [Organizace sportu pro všechny](#)
- Výzva 3: [Podpora zastřešujících sportovních organizací](#)
- Výzva 4: [Podpora zastřešujících sportovních organizací reprezentujících olympijské nebo paralympijské hnutí](#)
- Výzva 5: [Podpora sportovních svazů – sportovní hry](#)
- Výzva 6: [Podpora sportovních svazů – olympijské sporty](#)
- Výzva 7: [Podpora sportovních svazů – sporty nezařazené do olympijského programu](#)

Výzvy jsou připraveny tak, že každá sportovní organizace, která je oprávněným žadatelem, bude moci podat přihlášku pouze do jedné ze zveřejněných výzev.

Principy:

- **dlouhodobá kontinuita (2010-2017)**
- **Mění se mírně pravidla a podpora jednotlivých dotačních titulů**
- **Klíč není v nadpise, ale v pravidlech rozdělování**

Zásady podpory sportu z rozpočtu MŠMT rok 2017¹

- Program I. – Sportovní reprezentace ČR
- Program II. – Sportovně talentovaná mládež
- Program III. – Činnost sportovních organizací
- Program IV. – Údržba a provoz sportovních zařízení
- Program V. – Činnost sportovních svazů
- Program VI. – Významné sportovní akce
- Program VII. – Zdravotně postižení sportovci
- Program VIII. – Organizace sportu ve sportovních klubech
- Program IX. – Organizace školního a univerzitního sportu
- Program X. – Projekty pro sportování veřejnosti

Výsledky by bylo dobré diskutovat v rámci přímé výuky

1. Vyhledejte aktuální stav

2. srovnajte objem zdrojů z MŠMT na jednotlivé programy s minulostí

3. **Sepište argumenty**, proč by stát měl z rozpočtu MŠMT podporovat více:

- reprezentaci ... nebo - sport pro všechny

---

¹ www.msmt.cz/uploads/Programy_2017_2019_31_10_2016.pdf

Nápověda: zaměřte se v úvahách např. na pozitivní externality, vezměte v úvahu i existenci dalších úrovní státu, které sport podporují

4. Zamyslete se nad optimálním poměrem neinvestičních dotací (transferů) vůči investičním dotacím

5. Diskutujte výhody a nevýhody víceletého financování (tzn. Příslib na dotací na více než jeden rok)...oproti stávající praxi – dotace na jeden rok.

Další úrovně státu (stav textu 2018)

Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstvo zdravotnictví

Podle § 4 zákona o podpoře sportu:

- Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra ve své působnosti vytvářejí podmínky pro rozvoj sportu, pro přípravu ke státní sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů a zřizují svá rezortní sportovní centra a zabezpečují jejich činnost.
- Ministerstvo zdravotnictví ve své působnosti organizuje zdravotní péči o státní sportovní reprezentanty a sportovní talenty a vytváří organizační předpoklady umožňující specifický přístup sportovních reprezentantů ke klinické péči, zřizuje laboratoř dopingové kontroly a zabezpečuje její činnost v rozsahu stanoveném Mezinárodním olympijským výborem; laboratoř dopingové kontroly je organizační složkou státu.

V rámci Ministerstva obrany působí **Armádní sportovní centrum DUKLA** (ASC DUKLA) je organizační složkou MO ČR. Armádní vrcholový sport je zaměřen na zabezpečení státní sportovní reprezentace České republiky v oblasti organizační, metodické, materiální, finanční a personální.

- Prioritně se u ASC DUKLA zabezpečují olympijská sportovní odvětví.
- Sportovci 28 vojáků, 143 civ. Zaměstnanců (2016)
- Trenéři 7 +68
- <http://www.duklasport.cz/?ponukaid=30>

Celkový počet medailí získaných sportovci ASC DUKLA v roce 2016

Soutěž	Zlato	Stříbro	Bronz	Celkem
Olympijské hry	–	2	3	5
Mistrovství světa	9	10	5	24
Mistrovství Evropy	6	10	9	25
Mistrovství světa do 23 let	1	1	3	5
Mistrovství Evropy do 23 let	1	4	1	6
Mistrovství světa juniorů	7	1	3	11
Mistrovství Evropy juniorů	8	2	3	13
Zimní olympiáda mládeže	–	–	1	1
Akademické mistrovství světa	4	6	2	12
Armádní soutěže CISM	1	3	1	5
Celkem	37	39	31	107

➤ **Rekordy**

Světový a evropský: **Libor Jiroušek** (parašutismus – individuální akrobacie)
České: **12 seniorských, 8 juniorských**

➤ **Diamantová liga** (*konečné umístění*)

1. místo **Jakub Vadlejch** – hod oštěpem
3. místo **Barbora Špotáková** – hod oštěpem

➤ **Světový pohár** (*celkové hodnocení*)

1. místo **Ester Ledecká** – snowboarding, paralelní obří slalom
1. místo **Ester Ledecká** – snowboarding, obří slalom celkově
1. místo **Libor Jiroušek, Jiří Gečnuk, Hynek Tábor, Bonifác Hájek, Miloslav Kříž** – parašutismus, přesnost přistání, družstvo
2. místo **Eva Samková** – snowboarding, snowboardcross

Zdroj: <http://www.duklasport.cz/myfiles/Ro%C4%8Denka%20ASC%20DUKLA%202016.pdf>

Vysokoškolské sportovní centrum MŠMT ČR (VSC)(dříve Středisko vrcholného sportu) vzniklo v roce 1974. Sportovní centrum je od 1. 3. 2003 organizační složkou státu.

- Plavání, šerm, veslování

Sportovní centrum Olymp je organizační složkou MV ČR

- Prioritně se zabezpečují olympijská sportovní odvětví. Atletika, biatlon, cyklistika, plavání,...
- <http://www.olympcsmv.cz/>

Do dalších aktivit MO a MV lze řadit *Policejní sport a Hasičský sport*, který je primárně spojen s přípravou na specifický výkon povolání, ale i zde se organizují soutěže a existují sportovní disciplíny. Primární cíl těchto aktivit však spočívá ve zvyšování připravenosti na výkon povolání.

Kraje

Podle § 5 zákona o podpoře sportu Kraje:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Krajské a obecní rozpočty se zaměřují na podporu sportovních oddílů a klubů, jež působí v jejich regionu, jedná se spíše o subjekty neorganizované v zastřešujících asociacích, nebo amatérské organizace, které nutně nevychovávat sportovní reprezentaci.

Obce

Podle § 6 zákona o podpoře sportu obce:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Obce poskytují dotace jak na konkrétní projekty, tak na financování běžného provozu NNO, a to v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Metodiku poskytování dotací si obce upravují samy. Obce současně mohou žádat o prostředky ze zdrojů MŠMT, EU

Kraje a obce v rámci své samostatné kompetence mohou vytvářet vlastní koncepce podpory sportu (volnočasových aktivit) a současně rozhodnutí o způsobu podpory a její výši je rovněž v jejich kompetenci. Přístupy krajů i obcí se tedy poměrně významně liší. Bližší analýza je provedena v kapitole 5 Financování sportu v ČR.

1.1 Spolkové struktury

Pokud jde o situaci ve spolkových strukturách je situace poměrně nepřehledná. Je možné dopočítat počet svazů či zastřešujících organizací, ale počet klubů či sportovců je již poměrně nepřesný. Odhaduje se, že ve sportu působí mezi 20 až 40 tisíci sportovních klubů a v ČR působí cca 120 svazů s celorepublikovou působností.

Pro pochopení struktury a vztahů je užitečný obrázek 4 a 5 v předchozí části. Můžeme předpokládat, že téměř každý klub bude současně členem sportovního svazu (federace/unie) v rámci svého sportovního odvětví. Tento sportovní svaz bude velmi pravděpodobně členem nějaké zastřešující organizace (například ČSTV, Orel, Sokol). Současně může nastat situace, kdy fotbalový klub působí v rámci Sokola (je členové jsou tedy členy Sokola) a současně prostřednictvím Českomoravského fotbalového svazu členem ČSTV. Zastřešující organizace jsou potom „partnerem“ pro MŠMT a příjemcem většiny dotací, které rozdělují, buď v souladu s účelem na který jej dostali, nebo podle vlastní interní metodiky.

Teoreticky nejvýznamnější organizací by mělo být **Všesportovní kolegium** (Minulost), které však (viz komentáře u schémat 4 a 5 v současnosti (2012 nevyvíjí aktivitu, webové stránky už ani nejsou v provozu). Princip vzniku byl, aby kolegium:

- Zastupovalo zájmy více jak 2 mil. registrovaných sportujících občanů všech věkových kategorií, sdružených v cca 20 tis. občanských sdružení.
- bylo dobrovolným seskupením jedenácti největších a zastřešujících sportovních svazů a spolků.

Zastřešující organizace

Původně 9 největších organizací, které byly současně akcionáři sázky (více v kapitole Loterie a sázky), nyní viz následující tabulka 1

Tabulka č. 1: Přehled počtu členů a vykazované hodnoty majetku občanských sdružení

v tis. Kč

2009	Občanské sdružení	počet členů	hodnota majetku
ČOS	Česká obec sokolská	180 817	9 100 500,0
AČR	Autoklub České republiky	85 100	2 949 258,0
ČASPV	Česká asociace Sport pro všechny	261 107	116 967,0
ATJSK	Asociace TJ a SK ČR	23 509	235 322,0
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy	1 533 279	42 000 000,0
SSS ČR	Sdružení sportovních svazů ČR	272 384	1 816 170,0
OREL	Orel - křesťanská TV organizace	17 567	1 437 030,0
SDTJ	SDTJ ČR	2 035	93 000,0
KČT	Klub českých turistů	37 728	39 639,0
AŠSK	Asociace školních sport. klubů	238 500	16 191,0
ČSS	Český střelecký svaz	18 900	111 190,0
UNITOP	Unie tělových.org.Policie ČR	32 248	652 030,0
ČPV	Český paralympijský výbor	15 582	69 000,0
ČMF	Česká motocyklová federace	1 138	1 405,0
AVZO	Asociace víceúčelových ZO	13 261	13 445,0
LAA	Letecká amatérská asociace ČR	6 939	2 264,0
		2 740 094	58 653 411,0

Zdroj: MŠMT <http://www.msmt.cz/file/15052>

ČSTV - ČUS

Český svaz tělesné výchovy (ČSTV) sám sebe vymezuje jako²: ČSTV je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celostátní působností, tělovýchovných jednot a sportovních klubů i jejich sdružení, jsou-li ustavena jako občanská sdružení podle Zákona o sdružování občanů č.83/1990 Sb. ČSTV vznikl 11. března 1990 a jeho posláním je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České republiky a přípravu na ni, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci

² <http://www.cstv.cz/>

potřebnou platformu. Subjekty sdružené v ČSTV si ponechávají samostatnost svého právního postavení, majetku a činnosti

Tato organizace sdružuje 72 sportovních svazů (včetně svazů, které sdružují menší sportovní svazy v určitých sportovních odvětvích. Příkladem je ČUBU – Česká unie bojových umění, jejímiž členy jsou jednotlivé svazy karate, kung fu apod.). ČSTV současně provozuje svoji činnost i prostřednictvím krajských organizací.

Česká unie sportu³

Česká unie sportu je největší střešní a servisní sportovní organizace v ČR. Vznikla 27. dubna 2013 formou transformace a změny názvu ČSTV. V řádném členství ČUS je evidováno 73 [národních sportovních svazů](#), 9.029 [sportovních klubů a tělovýchovných jednot](#) s 1,428.506 členy.

Aktuální úkoly

- Aktivní a dynamické vedení ČUS ve prospěch českého sportu.
- Vyvodit odpovědnosti za ztrátu společnosti SAZKA, a.s., a ztrátu dalších historických majetků bývalého ČSTV.
- Podílet se aktivně na restrukturalizaci českého sportovního prostředí a zajistit ČUS důstojné a odpovídající místo v tomto systému.
- Usilovat o systém trvalého a udržitelného financování sportovních organizací ČUS.
- Konstituovat Servisní centra sportu jako základní strukturu ČUS.
- Optimálně spravovat majetek ČUS.
- Usilovat o změnu sídla ČUS.
- Vybudovat Národní sportovní centrum Nymburk.
- Spolupracovat se sportovním prostředím školského systému.
- Stabilizovat jednotu sportovních svazů.

Aktuálně publikuje i ročenky, kde se objevují i velmi agregované údaje o hospodaření

<http://www.cuscz.cz/o-nas/rocenka-cus/rocenka-cus-2015.html>

Např. Vývoj hospodaření

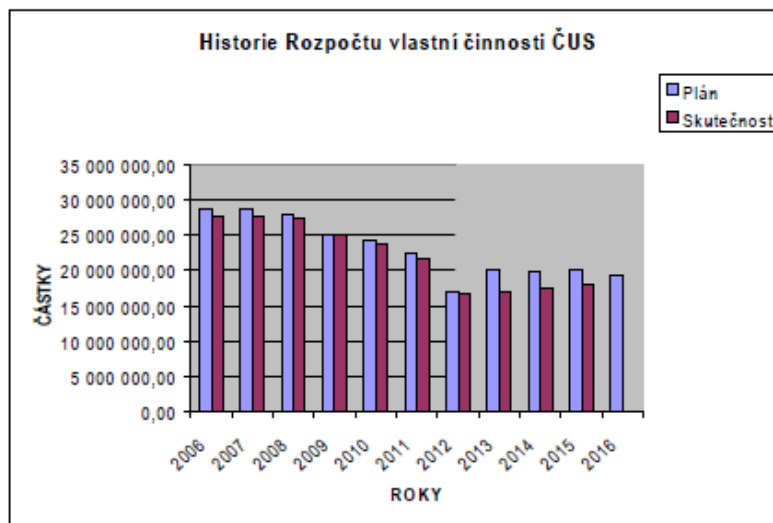
---

³ <http://www.cuscz.cz/o-nas/co-je-cus.html> (přístup dne 24.5.2015)

Vývoj hospodaření ve vlastní činnosti ukazuje následující tabulka a graf.

Vývoj rozpočtu vlastní činnosti

Rok	Plán	Skutečnost
2006	28 655 000,00	27 594 936,00
2007	28 881 000,00	27 740 300,00
2008	27 927 000,00	27 308 669,00
2009	25 132 000,00	24 970 225,00
2010	24 246 000,00	23 864 132,33
2011	22 368 256,60	21 714 689,39
2012	17 089 920,66	16 637 739,58
2013	19 983 573,96	17 091 915,40
2014	19 920 302,40	17 576 713,01
2015	19 991 943,60	18 088 698,67
2016	19 337 000,00	

Zdroj: <http://www.cuscz.cz/o-nas/rocenka-cus/rocenka-cus-2015.html>

ČASP

Česká asociace sportu pro všechny je občanským sdružením, které samo sebe vymezuje takto⁴: Činnost České asociace Sport pro všechny (dále jen ČASPV) navazuje na snahy našich předchůdců přiblížit a zpřístupnit tělesnou výchovu a sport široké veřejnosti. Hlásíme se k odkazu dr. Miroslava Tyrše i jeho následovníků. Čerpáme z práce lékařů, tělovýchovných pedagogů a dalších odborníků, kteří pochopili význam pohybové aktivity pro člověka. Uvědomujeme si, že smysl přiměřeného pohybového režimu může být zcela naplněn jen ve spojení s racionální výživou a celkově dobrou životosprávou. V tomto širším rámci spatřujeme vysoký společenský význam sportu pro všechny jako racionální alternativy proti drogové závislosti, asociálnímu chování a dalším negativním jevům.

ČASPV má v současné době šedesát tisíc registrovaných členů a přes 40 tisíc členů ve sdružených právních subjektech. Kromě svých členů oslovuje ČASPV širokou veřejnost prostřednictvím hnutí "Pohyb je život", zaměřeného na propagaci významu pohybové aktivity, zdravé výživy a duševní pohody v životě moderního člověka.⁵

ČASP sdružuje celkem 7 sportovních svazů a současně je majitelem čtyř tělovýchovných zařízení. ČASP má rovněž regionální pobočky jak na krajské, tak regionální úrovni.

⁴ <http://www.casppv.cz/cz/o-nas/zakladni-informace/>

⁵ dtto

AŠSK

Asociace školních sportovních klubů ČR je⁶: sportovním a tělovýchovným občanským sdružením, které bylo založeno na podzim roku 1992. V současné době působí již ve všech okresech České republiky a sdružuje více než 250.000 žáků základních a studentů středních škol.

Od jara roku 2001 je organizační struktura přizpůsobena vyšším územně správním celkům. Tvoří ji základní články (více než 2800 školních sportovních klubů), okresní rady (pracují v 85 okresech z 86) a krajské rady (od poloviny roku 2001 pracují ve všech 14 krajích). Nejvyššími orgány celé organizace jsou Sněm a Výkonný výbor.

Hlavní cíle⁷:

Program naší činnosti, uskutečňovaný ve školním sportovním klubu většinou učiteli a profesory tělesné výchovy, je od samého počátku zaměřen na podněcování a podporu pohybových aktivit v době mimo vyučování. Profilujeme se jako multisportovní organizace zabezpečující především ty sporty, pro které jsou ve školních sportovních klubech vhodné materiální a personální podmínky. Zejména se jedná o základní aktivity zaměřené na vyvolání prvotního zájmu o pohyb jako součást denního režimu mládeže bez výrazného důrazu na výkonnost. Naším posláním je tedy připravovat pro žáky a studenty přitažlivý program, vytvářet u nich kladný vztah k pravidelné pohybové činnosti, ovlivňovat utváření jejich hodnotové orientace, poskytovat alternativu pro volný čas, a tak přispívat k aktivní primární prevenci kriminality a zneužívání návykových látek.

ČOS

Česká obec sokolská, fakticky vznikla už v roce 1862 v Praze a vychází z řecké filozofie a ideálů harmonie osobnosti (tělesné i duševní) a morálních vlastností. Po obnově své činnosti v roce 1990 pokračuje v činnosti v duchu svých tradic:

- všestrannost
- kultura i sport
- dobrovolnictví

ČOS uvádí svůj počet členů kolem 190 tis⁸, nicméně jiné statistiky udávají i nižší čísla (MŠMT 180 tis.). Svoji činnost vykonává prostřednictvím krajských organizací a žup (42), což vychází ze sokolských tradic.

Vyslanci zvolení na valných hromadách žup tvoří výbor ČOS, ten ze svého středu volí starostu ČOS, místostarosty, jednatele a další členy předsednictva ČOS. Členy předsednictva jsou rovněž náčelník a náčelnice ČOS, předseda odboru sportu ČOS a vzdělavatel ČOS, kteří jsou zvoleni odbornými útvary. Předsednictvo ČOS je 13 členné. Nejvyšším orgánem ČOS je sjezd ČOS, který se koná jednou za tři roky.

---

⁶ http://www.ftvs.cuni.cz/assk_web/?page=1

⁷ dtto

⁸ <http://www.sokol-cos.cz/COS/testwww.nsf/pages/cinnosti-5B47>

Dvakrát do roka zasedá výbor ČOS, který schvaluje zásadní materiály (rozpočet, výsledky hospodaření apod. Statutárním orgánem ČOS je předsednictvo výboru ČOS.⁹

Zastřešující organizace (3)

1. Vyhledejte informace o dalších zastřešujících organizacích
2. Zjistěte, ve které zastřešující organizaci je sdružený váš klub v rámci svého sportovní svazu a poskuste se vyhledat výroční zprávu této zastřešující organizace.

Český olympijský výbor

Český olympijský výbor¹⁰ (ČOV) byl založen 18. května 1899. Dnes, po více než sto letech od svého založení, má velice podobné úkoly jako na sklonku 19. století – rozvíjet a šířit olympijské ideály a zastupovat a zabezpečovat účast České republiky na olympijských hrách. ČOV je občanským sdružením ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů v platném znění.“

ČOV (3)

Vyhledejte a seznamte se aktuálním rozvojovým plánem ČOV, případně vyhledejte informace o hospodaření ČOV.

Neziskové organizace

Problematika neziskových organizací jako celku, přesahuje rámce tohoto textu a v případě, že čtenář pociťuje určité mezery v této oblasti, je vhodné to doplnit prostřednictvím studia předmětů zaměřených na neziskové organizace, nebo studiem literatury.

NNO: lze podle Salamon (2003) vymezit těmito charakteristikami: organizované, soukromé, nerozdělující zisk, samosprávné, dobrovolné.

---

⁹ <http://www.sokol-cos.cz/COS/testwww.nsf/pages/organizace-A9EF>

¹⁰ <http://www.olympic.cz/cz/cesky-olympijsky-vybor>

Z pohledu sportu a zejména pak vztahu těchto neziskových organizací ke státu (i jeho složkám) je podstatné vždy uvažovat o rozdílech mezi **vzájemně prospěšnými** organizacemi (užitek vzniká pouze členům organizace) a **veřejně prospěšnými** organizacemi (členové organizace vytvářejí užitek i pro nečleny). Charakteristika vzájemné a veřejné prospěšnosti byla poněkud zjednodušena, protože v praxi, zejména v podmínkách sportu) existují subjekty, jejich činnost vykazuje obojí vlastnosti. Například sportovní klub je vzájemně prospěšný pro své členy, ale uspořádá-li veřejnou soutěž, potom je i veřejně prospěšná.

O vzájemné či veřejné prospěšnosti musíme nutně uvažovat v kontextu úvah o pozitivních externalitách, které sport vytváří.

Argumentace (3)

Zamyslete se nad těmito tvrzeními:

- Pokud všichni přispívají (daněmi) měla by potom co největší část společnosti mít z dotace/investice užitek. Je tedy logické podporovat spíše aktivity tytu „sport pro všechny“ a upřednostnit organizace veřejně prospěšné
- Pokud podporujeme sportovní kluby (byť vzájemně prospěšné) vytváříme příležitost k lepšímu životnímu stylu a potažmo ke zdravější populaci a proto z toho budou mít přeneseně užitek všichni.

Vytvořte další argumenty a protiargumenty

Samostatný úkol – SPOLEK (3)

1. Zjistěte co je potřeba k založení spolku

2. Navrhněte stanov sportovního klubu

- Stanovy by měly obsahovat nejen doporučené minimum ze zákona, ale je vhodné věnovat pozornost i dalším oblastem
- Najděte stanov 2-3 sportovních klubů a srovnejte je. Zamyslete se nad důvody zjištěných odlišností
- Promyslete části jako: vznik a zánik členství, práva a povinnosti členů, způsob hlasování; Nakládání s majetkem, volba představitelů klubu atd.

Význam stanov je klíčový ve chvíli, kdy se objeví nějaké spory či neshody v klubu.

Výsledky práce je vhodné konzultovat během přímé výuky.

1.2 Ziskový sektor

Sportovní klub nebo činnosti lze provozovat nejen ve formě neziskové organizace, ale i jako živnost nebo právnickou osobu.

Následující pasáž předpokládá základní znalosti z oblasti obchodního práva a je proto doporučeno zopakovat si: základní podmínky provozování živnosti (tj. podnikání fyzických osob) a osvěžit si znalosti o podnikání právnických osob – jaké existují právní formy a jaké jsou mezi nimi rozdíly.

Z pohledu sportu je zajímavé zaměřit se na zvláštnosti podnikání fyzických osob. Následující výčet rozděluje živnosti podle typu a soupisu dovolených činností¹¹:

- Volné
  - Manažerské činnosti, organizování a vzdělávání
  - Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti
- Vázané
  - Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb
  - Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a zařízení sloužících pro rekreaci a rekondici
  - Průvodcovská činnost
  - Vodní záchranářská služba
  - Masérské, rekondiční a regenerační služby
  - Provozování solárií
- Koncesované
  - Střelecký sport a související činnosti

Živnostník musí před vydáním povolení předložit doklady o své odborné způsobilosti:

- Diplom nebo vysvědčení o absolvování vysoké nebo vyšší odborné školy s uvedením specializace
- Osvědčení o rekvalifikaci vydané akreditovaným zařízením

---

¹¹ Zákon o živnostenském podnikání - přílohy

- Doklady vydané institucemi akreditovanými MŠMT
- Další (uznané zahraniční ekvivalenty)

Pro poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti musí živnostník doložit:

- a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport, nebo
- c) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována

Samostatný úkol – z.s. versus živnost (3)

- Ovlivní právní forma organizace „kvalitu klubu?“ – ve smyslu pedagogickém a manažerském
  - Diskutujte různé aspekty kvality klubu
  - Může ziskovost neziskovost právní formy a priori ovlivnit chování klubu?
- Jaký mechanismus má zajistit teoreticky pedagogickou kvalitu i např. občanských sdružení
  - Uvažujte: jestliže živnostník dokládá svoji odbornou způsobilost, a občanské sdružení může založit libovolná skupina tří osob. Jak potom zabezpečíme, aby v občanském sdružení působili kvalifikovaní pedagogové?
  - Náповěda – uvažujte o roli sportovních svazů

Výsledky úkolu je vhodné konzultovat během přímé výuky.

1.3 Shrnutí

Tato kapitola představuje strukturu institucí v ČR, představuje významné aktéry jak z hlediska linie státu, tak i v oblasti neziskového sektoru. Dílčí pozornost je věnována i problematice provozování živností,

zejména jako alternativy k občanskému sdružení. Je doporučeno sledovat aktuální změny v legislativě a stejně tak i aktuální aktivity MŠMT i municipalit v oblasti koncepční činnosti a dotační politiky.

1.4 Použitá a doporučená literatura

- Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb., v aktuálním znění
- KONCEPCE STÁTNÍ PODPORY SPORTU V ČESKÉ REPUBLICĚ (2009) [Online 04.2012]
www.msmt.cz/uploads/soubory/Tiskovy_odborkoncepce_statni_podpory_sportu_v_CR.pdf
- Koncepce státní podpory sportu v ČR (2009) – příloha. [Online 04.2012]
<http://www.msmt.cz/file/15052>
- Koncepce sportu 2025 <http://www.msmt.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>
- Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice (1999) [Online 04.2012]
<http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>
- Rozvojový plán ČOV 2009-2012 [Online 04.2012]
<http://www.olympic.cz/cz/download/1070/rozvojovy-plan-cov-2009-2012?fromwhere=994>
- SALAMON, L.M. a kol. Global Civil Society. An Overview. 1. vyd. Baltimore: The Johns Hopkins University, 2003. ISBN 1-886333-50-5
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Webové stránky vybraných organizací [Online 04.2012]

- ČSTV - <http://www.cstv.cz/>
- ČASPV - <http://www.caspv.cz/cz/o-nas/zakladni-informace/>
- AŠSK - http://www.ftvs.cuni.cz/assk_web/?page=1
- ČOS – <http://www.sokol-cos.cz/COS/testwww.nsf/pages/cinnosti-5B47> a <http://www.sokol-cos.cz/COS/testwww.nsf/pages/organizace-A9EF>
- ČOV - <http://www.olympic.cz>
- ČUS <http://www.cuscz.cz/>